

אורחות חיים במשכן מו"ר הרה"ג רצון ערוסי שליט"א

מפרשת תרומה ואילך יש חמש פרשיות שעוסקות בענייני המשכן וכליו. פרשת תצווה שלאחריה פותחת בעניין המנורה: "וְאִתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁקֶן זֵית זָךְ... לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד". כידוע, מדינת ישראל אימצה את מנורת שבעת הקנים לסמל המדינה, ויש במספר הקנים רמז לשבעת ימי השבוע, ולשבעים שנות חיי האדם: "יְמֵי שְׁנוֹתֶינִי בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבֹרַת שְׁמוֹנִים שָׁנָה" (תה"צ, י.). נמצא שהמנורה מסמלת את חיי האדם, ואורה מסמלת את תכלית חיי האדם - חיי העולם הבא.

נר התמיד

ברומא ישנה כיכר מרכזית ובה דולקת שלהבת יומם ולילה, וכן משמר שנמצא שם תמיד לצד האש. בתורת משה יש חיוב שיהא נר תמיד דולק במנורה יומם ולילה. יש להבין, מדוע גם בלילה שהרי אין עבודה בלילה? אלא שטמון כאן רעיון חינוכי, בית המקדש הוא סמל לקדושת חיי האדם, והיאך יקדש האדם את חייו? רק אם ידע לסגל לעצמו חיים של אור וערכים, חיי עמל, מוסר ועזרה הדדית. אולם, אם יסגל לעצמו חיים של פתירות, שחיתות החטאים תאפוף אותו, וחיייו יהיו חיי חושך ואפילה. כלומר, אור וחושך אינם רק מושגים מדעיים, אלא מושגים ערפיים. למשל, נהג שמסיח את דעתו מן הכביש ומסכן את נוסעיו, אפילו אם הוא נוסע בשעות האור, דומה הוא למי שנוסע בחושך ואינו רואה את אשר לפניו. כך גם מי שרחוק מתורת משה, אפילו אם יעמוד תחת שמש קופחת במרכז הרקיע, מבחינה מוסרית הוא מגשש באפילה. וזהו הרעיון שבמנורה, כדי שניתן דעתנו על מקומות האופל והחשיכה בחיינו, על שנאת החינם, הקנאה והתחרות, וכיו"ב. יש להאיר אפילה זו באור המידות הטובות, שאף ינחו את האדם למִשְׁכְּנֵי הדעת והתבונה. טוב היה אם מדינת ישראל הייתה מדליקה את מנורת הקנים שקבעה בכנסת ישראל, כדי ללמד שיש להאיר את דרכנו באור השכל כדי שלא נמעד; אך ללא הנרות

קציני הצבא והמשטרה מעוטרים בדרגות וסמלים, ואף לכהן הגדול יש מעין דרגות, על כל אחת מכתפיו הייתה אבן שוהם ובה חקוקים שמות השבטים, ששה שמות מכל צד, חוץ ממה שהוא נושא על לבו את אבני החושן ובהן שמות שנים-עשר השבטים. נתאר לעצמנו שראש הממשלה בישראל היה נושא על כתפיו את שמות שבטי ישראל, האם לא היה הדבר מזכירו את ייעודו ושליחותו, וייתכן שאף היה נזהר ממעשי שחיתות וטובות הנאה. על מנהיגיו לזכור תמיד את מעמדם, ושהם מייצגים את כלל עם ישראל.

קדושת בגדי הכהונה

משמעות המלה "קדוש" היא "מיוחד". "הרי את מקודשת לי" - הרי את מיוחדת לי. "קדוש קדוש קדוש" - א-ל יחיד ומיוחד שאין לו גוף ואין לו דמות הגוף. "בגדי קדוש" משמעותם בגדים מיוחדים שמבטאים רעיונות חינוכיים. כך למשל, במעילו של הכהן הגדול היו פעמונים קטנים כדי שבבואו אל הקודש יישמע צליל; וחכמים למדו מזאת, שאדם בבואו לביתו לעולם יודיע טרם בואו, כדי שלא יפתיע ויבהיל את בני ביתו. זוכר אני כיצד אבי מורי זלה"ה היה נוהג בדרכי הנימוס, והיה מכחח בגרונו בעת שהיה מתקרב לפתח ביתו, ואמי שתבל"א, הייתה שומעת ומקבלת את פניו. הפעמונים מלמדים גם על השקיפות שצריך לנהוג איש הציבור בעסקו בצרכי ציבור, כמו הכהן הגדול שפעמוני מעילו מצלצלים ומודיעים לכל שהכהן הגדול משמש בבית המקדש, כך גם איש הציבור צריך להתנהל בנאמנות ובשקיפות. מאידך גיסא, יש להיזהר מפני ביקורת שקרית על נבחר ציבור. ישנן תוכניות של "הכל דיבורים" שגדושות בלשון הרע ובהוצאת שם רע. כך שהכהן הגדול מתריע, אמנם ניתן לנו חופש הביטוי, אבל אין זה אומר שאת הכל יש לחשוף, נכון שאם המטרה לבער את השחיתות, יש כוחם, אבל תהיה נקודתי ועיני, ואל תתן ל"רייטינג" לייפות את הכתבה, על חשבון נפשות. במילים ספורות אתה עלול להחריב משפחות, אולם דיבור מרוסן הוא סמל לעם מתורבת, קדוש ולא מופקר.

המשך בעמוד הבא..

המאירים, נותרת המנורה מוצג מוזיאוני בלבד, ללא אור ונשמה. ולכן נאָמַר בראש פרשת תצווה: "וְאִתָּה תִּצְוֶה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", למרות שעבודת המקדש מסורה לכהנים, כלל עם ישראל שותף לרעיון החינוכי שביסוד נר התמיד.

מנורת שער טיטוס

מדינת ישראל אימצה את מנורת הקנים לסמל, אך היא לא אימצה את המקור. היא אימצה את דמות המנורה שיש בשער טיטוס שכבש את ארצנו, החריב את מקדשנו, וגזל את כלי המקדש כדי להשפיל את עם ישראל. אולם מנורת שבעת הקנים המקורית היא בעלת שלוש רגליות, אך כדי להשפילנו, הרומאים עקרו את רגליה, ונתקעו על גבי שני נדבכים, למטה רחב ולמעלה צר ממנו, ובהם ציורי זימה מפולחן של עבודה זרה.

מטרת בגדי הכהונה

"וְעֲשִׂיתָ בְּגְדֵי קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכַבֹּד וּלְתִפְאַרֶת", לכהנים במקדש היה לבוש אחיד, שנועד לבטא כבוד וייצוגיות, בדומה לבגדי החיילים והשוטרים. כלומר, מה שאדם עושה בתוך ביתו זה בינו לבין קונו, ברם כאשר הוא מייצג, עליו לנהוג לפי כללי האתיקה והלבוש המקובלים, לכבוד ולתפארת. לצערנו, לא אחת בכנסת ישראל אין תרבות דיבור נאותה, בלשון 'המעטה', והדבר חמור מאוד מפני שחברי הכנסת מייצגים את עם ישראל. לעתים קרובות אנו שומעים התלהמות, הכפשות, זלזול והפקרות. עיני ישראל נשואות אל נבחריה, ולכן עליהם להתנהג באופן מכובד ומאופק. היה נכון לקבוע לחברי הכנסת לבוש אחיד, כדי שנבחר הציבור יזכור תמיד את שליחותם, ושהם מייצגים את כנסת ישראל ועם ישראל. בעבר אירע והיה ח"כ שרצה להגיע עם סנדלים, ויו"ר הכנסת מנע ואמר: 'סליחה, בבית שלך תתנהג איך שאתה רוצה', אותו ח"כ השיב: 'מי אמר שזה לא יפה?', והיו"ר השיב: 'אמרתי לך שזה לא יפה?' אנו מקבלים על עצמנו שכאן בכנסת הולכים בדרך אחרת. צריך לדעת מה אנו מייצגים.

העלון מוקדש לזכרם של הורי היקרים

אבי מו"ר שלמה בר' סלימן עתארי הלוי נע"ג ולזכר אמי מורתי הוידה בת מארי מסעוד ע"ה

הליכות עם ישראל-עמותה להפצת ערכי היהדות הנאמנה

רח' נחל גמלא 2, קריית אונו, ת.ד. 211, מיקוד: 55100

בשיתוף: "אורות יצחק", גרעין תורני קהילתי - מודיעין

מכון תורני לחקר מנהג העדות

שבטות עיון וירחי כלה

כולל אברכים

ארגון "אשת חיל"

בית מדרש לדיני הממונות

המרכז העולמי למשפט התורה

הריסון אחת המצוות הגדולות ביותר מבין 613 המצוות שניתנו לנו בהר סיני, היא החובה לכבד את ההורים. וכך נאמר בעשרת הדיברות: "כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכַךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הַאֲדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ" (שמות כ, יב; דברים ה, טז).

וזה לשון הרמב"ם בבארו מצוה זו (הל' ממרים ו, א): "כִּבֵּד אב ואם מצות עשה גדולה, וכן מורא אב ואם, שְׁקֵלָם הַכְּתוּב בְּכַבּוּדוֹ וּבְמִוְרָאוֹ. כְּתוּב: 'כִּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ' (שם), וְכָתוּב: 'כִּבֵּד אֶת ה' מְהִינְךָ' (משלי ג, ט). ובאביו ואמו כתוב: 'אִישׁ אָמוֹ וְאִבּוֹ תִירָאוּ' (ויקרא יט, ג), וכתוב: 'אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ תִירָא' (דברים ו, יג) - כדרך שצויה על כבוד שמו הגדול ומוראו כך צויה על כבודם ומוראם".

עד היכן מצות כיבוד אב ואם?

החובה לכבד את ההורים היא חובה לא פשוטה, וזה לשון הרמב"ם (ממרים ו, טז): "עד היכן כיבוד אב ואם? אפילו נטלו כיס של זהובים שלו והשליכוהו בפניו לים, לא יכלים אותן, ולא יצעק בפניהם, ולא יכעוס כנגדם, אלא יקבל גזירת הכתוב וישתוק. ועד היכן מוראן? אפילו היה לבוש בגדים חמודות ויושב בראש פני קהל, ובאו אביו או אמו וקרעו בגדיו או הכוהו על ראשו וירקו בפניו, לא יכלים אותן, אלא ישתוק ויירא ויפחד ממלך מלכי המלכים שציווהו בכך. שאילו מלך בשר ודם גזר עליו דבר שהוא מצער אותו יותר מזה, לא היה יכול לפרסם בדבר, קל וחומר למי שאמר והיה העולם ברצונו".

לפי הלכות אלה, אסור לִבֵּן אפילו לבטא זעם בתנועת יד או במבטים נוקבים. אלא ישפיל מבטו, וישתוק ויפחד מהקב"ה שציווה אותו בכבוד אביו ואמו ובמוראם. ויש להבין, מדוע החובה לכבד ולירוא מההורים היא כה גדולה?

חשיבות כיבוד ההורים ומוראם

(א). מצות כיבוד הורים היא היסוד לכל המידות הטובות, מפני שביסודה נמצאת הכרת הטוב. אדם שאין בו הכרת הטוב להוריו, אדם שאינו יודע לומר תודה, הוא אדם שפשטה בקרבו מידת הגאווה, ומידה רעה זו היא השורש לכל המידות הרעות ולכל העבירות. וכך כותב הרמב"ם על מידת הגאווה (דעות ב, ו): "ויש דעות (=מידות) שאסור לו לאדם לנהוג בהן בניוניות (=בדרך המאוזנת), אלא יתרחק עד הקצה האחר, והוא גובה הלב (=הגאווה). [...] ולפיכך צו חכמים: מאד מאד הוי שפל רוח. ועוד אמרו: שכל המגביה לבו כפר בעיקר, שנאמר 'וְרָם לְבַבְךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ' (דברים ח, יד). ועוד אמרו: בַּשְּׁמָתָא [=בנידון] - דאית ביה [=מי שיש בו] גסות הרוח ואפילו מקצתה".

מהלכה זו עולה, שמידת הגאווה גוררת אחריה גם כפירה בה' ויתברך, מפני שהאדם שמתגאה בעושרו או בכבודו, גורם לעצמו לשכוח את ה' א-להיו וללכת בשרירות לבו ותאוותיו. נמצא אפוא, שכיבוד הורים היא היסוד למידות הטובות ואף לזכירת ה' ויתברך בדעתו ובמחשבתו.

(ב). ביסוד מצות כיבוד הורים נמצאת גם מידת

המתינות. כאשר אדם מרסן את עצמו ומכבד את אביו ואמו, אפילו בעת שהם מכלימים אותו ברבים או בכל עת שנדמה לו שהם טועים, הוא מסגל לעצמו את מידת המתינות והשליטה העצמית. אדם שכועס בכלל, ועל אביו ואמו בפרט, קִזְזֵק מאוד לנפשו, וכמו שכותב הרמב"ם. וזה לשונו (דעות ב, ז-ח): "וכן הכעס, דעה רעה היא עד למאד וראוי לאדם שיתרחק ממנה עד הקצה האחר. וילקח עצמו שלא יכעוס ואפילו על דבר שראוי לכעוס עליו. ואם רצה להטיל אימה על בניו ובני ביתו, או על הציבור - אם היה פרנס, ורצה לכעוס עליהן כדי שיחזרו למוטב, יראה עצמו בפניהם שהוא כועס כדי לייסרם, ותהיה דעת מיושבת בינו לבין עצמו [...]". אמרו חכמים הראשונים, כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה, ואמרו שכל הכועס אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו, ואם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו. בעלי כעס אין חייהם חיים. לפיכך ציוו להתרחק מן הכעס עד שינהיג עצמו שלא ירגיש אפילו לדברים המכעיסין. וזו היא הדרך הטובה".

נמצא אפוא, שביסוד מצות כיבוד הורים ישנן שתי המידות החשובות והיסודיות ביותר לחיים מאושרים: הענוה והמתינות. אך יש עוד סיבה אחת חשובה לא פחות.

כיבוד הורים - שער ליראת ה'

שלושה שותפים ביצירת האדם: הקב"ה, אביו ואמו. כלומר, ברגע שנולד תינוק הוא מרוקם את הוריו למעלה של שותפות עם בורא עולם ביצירת האדם, ומכוח מעלה זו מוטלת עליו חובה לכבד אותם ולירוא מפניהם. שותפות זו עם בורא עולם הביאה לכך שהתורה השוותה את מעמד ההורים למעמד בורא עולם במצות הכיבוד והיראה. הבנים חייבים לכבד ולירוא מהוריהם מפני שבכל עת שהם מכבדים ומוקירים את ההורים, הם בעצם מכבדים ומוקירים את בורא עולם ששותף יחד עמם ביצירתם.

נמצא אפוא, שמצות כיבוד ההורים ומוראם קשורה קשר הדוק למצוות כבוד ה' ומוראו, והיא בעצם השער אליהן. מי שלא חונך לכבד את הוריו ולירוא מפניהם, לעולם לא יתרומם למעלת כבוד ה' ויראת שמיים, כי מי שלא יודע לכבד ולהוקיר את הוריו שהוא רואה וחש מעת היולודו, לעולם לא יידע לכבד ולירוא מפני בורא עולם שאיננו נראה לעין, ואף השגתו שהיא במחשבה בלבד, נעלמת, נסתרת ומופלאה.

ונסיים בהלכה שמיועדת להורים, וזה לשון הרמב"ם (ממרים ו, יא): "אף על פי שבכך נצטוונו, אסור לאדם להכביד עולו על בניו ולדקדק בכבודו עמהם, שלא יביאם לידי מכשול, אלא ימחול ויתעלם, שהאב שמחל על כבודו - כבודו מחול".

בית הדין

לדיני ממונות

בראשותו של

הרה"ג **רצון ערוסי שליט"א**

רב העיר קריית אונז וחבר מועצת הרה"ר לישראל

קורא לציבור הרחב להתדיין

רק ע"פ דין תורה בכפוף לחוק הבוררות.

לפרטים יש לפנות אל מזכיר ביה"ד בפקס:

1533-5351119

או באמצעות פנייה בכתב לבקשת בוררות, בציון פרטי

הצדדים המלאים והמדויקים, לכתובת:

בית הדין לדיני ממונות, ת.ד. 211 קריית אונז 55100

דוא"ל: bdmamonot@gmail.com

קרן שלום כהן בשיתוף מכון מש"ה טקס חלוקת מלגות

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו, שלום ב"ר יוסף כהן ז"ל, נקיים א"ה ביום חמישי י"ח באדר (16.3.17) אזכרה וערב עיון ולימוד לזכרו במעמד רבנים ואישי ציבור, בבית הכנסת 'אחוות אחים בלדי' רח' חד נס 25 ר"ג. יכבד את הכנס בהשתתפות:

מ"ר הרה"ג **רצון ערוסי שליט"א**

במהלך הערב יחולקו מלגות לכותבי מאמרים מצטיינים בתחום חקר מנהגי תימן.

17:30 תפילת מנחה

18:30 טקס חלוקת מלגות

ע"י קרן שלום כהן

19:00 תפילת ערבית

הנחייה: ד"ר אריה חממי ה"ו

נתכבד בנוכחות מוקירי זכרו

עזרת הנשים פתוחה

יגוש כיבוד קל

יום שלישי לחדש אלול
משנת התשנ"ב לב"ע

כבוד מ"ו הרב יוסף בכה"ר
דוד אלקאפח הי"ו
עם כל הנלוים עמו באורך
ימים ושנות חיים ושלום.

הנה באתי במגילת ספר
כתובה, לחלות פניו בזו התשובה, נא אל תניחנו כי
רבה העזובה, ולמענה מצפים בכל שעה קרובה,
ושכרו כפול מן שוכן ערבה.

יורנו מורנו זה שכת"ר בהל' תפלה וכן אם לא
נתחייב בשאר ימים בכל הברכות האלו כגון שלא
ישן כל הלילה וכו' מאיזה ברכות מברכות השחר
נפטר אדם כשלא ישן, ומהו שיעור השינה שמחייבו
בברכות אלו.

ועוד על משכת"ר בהל' ברכות בבית חתנים
מברכים ברכת חתנים אחר ארבע ברכות אלו בכל
סעודה וסעודה שאוכלים שם. ועוד שם ברכה זו
סמוסיפים בבית חתנים וכו' וכך גם בהל' אישות.

והעיר מ"ו שם שמונהגו
כאשר מתארח החתן
בשבעת ימי המשתה בסעודת ברית מילה
שלקרוביו מברכים שם שבע ברכות וכו' ולמה יברכו
שם שבע ברכות והרי רבנו שנה ושילש בבית
חתנים דוקא.

ועוד האם נכון הדבר שהקפאה היא אחת הדרכים
שבהן אפשר להעלות את אחוז האלכוהול ביין
לאחר תסיסתו והאם גם בישול וזקוק מועילים לכך.

יורנו רבנו דרך ישכן אור, ואתה שלום וכאל"ש
המעטיר בעדך יעקב בן אברהם אלשרעבי,
בת ים

ומצד הימים הנוראים תכתב בספר החיים ובה"ז.
סדר: יפתח י"ך את אוצרו הטוב.

[תשובה]

לקי"י
ד תשרי תשנ"ג

לכו אל יוסף, אָשׁוּר יֵאמֶר לָכֶם תַּעֲשׂוּ

כבוד ר' יעקב ב"ר אברהם שרעבי נ"י
כנה"ר שלום
לשאלותך

שעור השנה כל אדם לפי הרגלו משתי שעות
עד שמונה. בסוף שנתו, שנתו שלו אם מעט
ואם הרבה מברך את כולו. אם לא ישן כל
הלילה לגמרי אינו אומר אלקי נשמה וכו'. אם
ישן בבגדיו אינו מברך מלביש ערומים וכיו"ב.
כל מקום שהחתן נמצא זהו בית חתנים, שאם
לא כן, האם דוקא בית הקנוני לחתן! או
לפחות השכור! זו לא שמענו.

לשאלתך בענין היין צריך לשאול מומחים
ליינות, וכפי שאומרים כי רש"י ז"ל היה
מקצועי עושה יין, יתכן שהוא יודע. בכל אופן
אם נתבשל ברכתו שהכל לדעת הרמב"ם
כידוע.

בכ"ר יוסף קאפח
תכתבו בספר מחילה וסליחה וכפרה

שו"ת מו"ר הרה"ג רצון ערוסי שליט"א

www.net-sah.org ואתר "יצא ישראל" www.moreshet.co.il מתוך אתר "מורשת"

להצטער עליו, ויש למחות כנגדו,
להתאבל ולכאוב עליו. אולם אין חובה
לקרוע וגם אין איסור לקרוע, כי אנו
מאמינים שחורבן יישובים בארץ
הקודש, אף שהוא נעשה ע"י שלטון
יהודי, שזה מכאבי פי כמה, אינו כמו
חורבן שגויים מחריבים יישוב יהודי.
כי יהודי שמחריב ישוב יהודי, יש יסוד
להניח שבתוך תוכו הוא כואב ודואב,
וכן כל הרואים את החורבן וההרס,
כואבים ודואבים בלבם, וכאבים
כאלה יש והם גורמים לתמורה בקרב
בני עמנו בכלל, ובלבבות הקברניטים
בפרט, וְשֵׁב וְרָפָא לוֹ.

ש. שמעתי שבתיון לא קיבלו את היתר
העיסקה הנהוג היום בבנקים. האם זה נכון,
ואם כן מה הסיבה?

ת. באחד מהשיעורים (המוקלטים) של
מארי ב'מורה' הוא אומר שהיום שכחו
מהאיסור של ריבית. האם הוא מתכוון
לעניין היתר העיסקה?

ת. (1) לא ידוע לי שעשו שימוש
בהיתר עיסקה בתימן. ידוע לי
שמהרי"ק ז"ל היתר בארץ היתר
עיסקה עם בנקים, לא בין בני אדם
פרטיים.

ת. (2) לא שמעתי. אבל השערך
אפשרית.

המארי, אם לומדים מעט זמן ויש
חשש שלא יהיה לנו דור המשך של
צעירים שיודעים לקרוא בתורה, טוב
לעודד ילדים קטנים לקרוא בתורה כל
שבת. אבל אין להפריז, כי טורח ציבור
הוא דבר שצריך להימנע ממנו, ולכן
נראים הדברים שמקסימום שני ילדים
קטנים יעלו לתורה כל שבוע. לבד
מאותם 'מברכים' כמו 'ולבני לוי',

ש מ ע ל י ם
לתורה ילדים
קטנים רבים,
שמנהג זה יש
ל ה ש א י ר ו
בגלל תועלתו
וחשיבותו.

ש. אנחנו עדים
לגירוש אחינו
מיישוביהם
למרות ש"לא
ארץ נוכריה

לקחנו ולא ברכוש זרים קָשַׁלְנוּ, כי אם
נחלת אבותינו, אשר בידי אויבינו בעת מן
העיתים בלא משפט נכבשה. ואנחנו כאשר
הייתה לנו עת, הָשִׁיבוּנו נחלת אבותינו". לכן
נשאלת השאלה, כיצד ינהג כל הרואה את
חורבות היישובים היהודים בארץ הקודש,
כגון עמונה או כל מקום אחר שפגמו גורשו
אחינו משום טענות בעלות פרטית של
נוכרים. האם עליו לקרוע קריעה כאָבֵל?
ת. אכן, חורבן יישובים בכלל ובארץ
הקודש בפרט, הוא דבר רע מאוד שיש

הוא רואה שרוב הכספים ניתנים
למנהלים ולעובדים, והמיעוט
לנוקקים, אין לתת לעמותה כזו, ורק
עמותה שהרוב המכריע שלה כספים
הניתנים לנוקקים, אפשר לתת לה
כספים, ושפתי חכם, חן.

ש. בבית הכנסת שלנו (בית כנסת יישובי),
שפגיעים ממנו מכל מיני נוסחים ומקומות
בארץ. ישנה קבוצה גדולה של מתפללים

ש ל א ר ו צ י ם
להגביל את מס'
הילדים שיקומו
'שישי' בכל שבת.
כלומר, שיכול
להיות בשבת
ש פ ר ש י י ת ה
קצרה יקומו גם
5-6 ילדים,
ובפרשה אחת
שלושה וכן הלאה
; וְיִשְׁנֵה קְבוּצָה (אומנם מעטה)

שחושבת שאם עושים זאת בקביעות יש
בכך טורח ציבור. שאלתי, כיצד צריך
לנהוג? האם הגדרת 'טורח ציבור' היא לפי
רוב המתפללים? אשמח אם הרב יעשה
לנו קצת סדר גם מבחינת מסורת תיומן.
ישנם אצלנו כשמונה ילדים קטנים, ואני
כגבאי חושב שְׁדֵי שִׁילֵד יִקוּם ב'שישי' קצר
פעם בחודשיים. בשאר השבוע הם לומדים
וקוראים עם המארי.
ת. בימינו, שהילדים לומדים אצל

ש. שלום עליכם הרב.
1. האם לפי הרב קאפח מותר לגבר לצבוע
שיערו דרך תחפושת בפורים?
2. האם לפי הרב קאפח מותר לגבר
לחבוש פאה או שיער ארוך על ראשו דרך
תחפושת?

ת. 1. לא. דבר זה אסור, כל השנה.
2. הרד"מ משרקי ז"ל אמר שאיסור
הליצנות הוא כל השנה. זו הדעה של
חכמי תימן.

ש. מורנו ורבנו הנכבד שליט"א
יש עמותות שכרגע מפרסמות לתרום להם
והם יתנו מתנות לאביונים ביום פורים וכך
המצוה יתחשב לתורמים כאילו נתנו ביום
פורים. האם שיטה זו טובה לנו?

ת. א. מצווה בו יותר מבשלוחו.
ב. בטורח יותר לקיים המצווה ע"י
שליח שאנו מכירים אותו ויודעים
שייתן המתנות לאביונים, שהם
אביונים באמת ומינימום לשני
אביונים וביום הפורים, לא לאחר
מכן.

ג. איני מכיר את העמותות האלו,
אבל אני מניח שאנשיהן משתכרים
משליחות זו. ואם כן, צריך לקחת
בחשבון את גובה הסכום שאדם נותן
לעניים, שזוהי המצווה.

ד. לתשומת לב, יש עמותות טובות,
אבל יש עמותות שתכליתן העיקרית
לקיים את מייסדי העמותה, ואמר לי
יהודי ת"ח, רוי"ח, שהוא בודק כל
עמותה במסמכיה באינטרנט. ואם